

Sygnatura akt VI Ka 409/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **4 września 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Kazimierz Cieślikowski

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SSO Marcin Schoenborn

Protokolant Agata Lipke

przy udziale Bożeny Sosnowskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2015 r.

sprawy **K. S.** ur. (...) w Z.,

syna R. i B.

oskarżonego z art. 77§2 kks w zw. z art. 6§2 kks przy zast. art. 9§3 kks, art. 57§1 kks przy zast. art. 9§3 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 20 stycznia 2015 r. sygnatura akt VII K 328/14

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 440 kpk, art. 634 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie 1 ustala, iż czynem w nim przypisanym oskarżony nie wpłacił pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w łącznej kwocie 7237 zł i związku z tym kwalifikuje ten czyn z art. 77 § 3 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks;

- za przypisane oskarżonemu w punkcie 1 i 2 wykroczenia skarbowe wymierza oskarżonemu na mocy art. 77 § 3 kks w zw. z art. 50 § 1 kks łącznie karę grzywny w kwocie 3800 zł (trzy tysiące osiemset złotych)

- uchyla punkt 3 i 4;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych) i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 380 zł (trzysta osiemdziesiąt złotych).

Sygn. akt VI Ka 409/15

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 4 września 2015r.

Sąd Rejonowy w Zabrzu wyrokiem z dnia 20 stycznia 2015r., w sprawie o sygn. VII K 328/14, uznał oskarżonego K. S. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru, nie dokonywał w ustawowym terminie, tj. do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę, wpłaty na konto Urzędu Skarbowego w Z. należnych, pobranych zadeklarowanych zaliczek PIT-4 na podatek dochodowy od osób fizycznych od łącznej kwoty wypłat dokonywanych w miesiącach: od lutego 2010r. do grudnia 2010r., od stycznia 2011r. do grudnia 2011r., od stycznia 2012r. do listopada 2012r. w łącznej kwocie 8.914 złotych, czym naruszył przepis art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks i za to na mocy art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 60 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 złotych.

Nadto uznał oskarżonego za winnego tego, że uporczywie nie dokonywał w ustawowym terminie, tj. do dnia 25 miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy wpłaty na konto Urzędu Skarbowego w Z. należnego, zadeklarowanego w deklaracjach VAT-7 podatku od towarów i usług za miesiące: wrzesień 2010r., grudzień 2010r., marzec 2011r., lipiec 2011r., wrzesień 2011r., listopad 2011r., kwiecień 2012r., lipiec 2012r., sierpień 2012r. w łącznej kwocie 117.197,51 złotych, czym naruszył przepis art. 103 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług, tj. wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 9 § 3 kks i za ten czyn wymierzył mu na mocy art. 57 § 1 kks w zw. z art. 9 § 3 karę grzywny w kwocie 2.000 złotych.

Na mocy art. 24 § 1 kks uczynił odpowiedzialnym posiłkowo za obie kary grzywny orzeczone wyżej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w Z., a nadto po myśli § 5 tegoż przepisu zobowiązał ten podmiot do zwrotu na rzecz Skarbu Państwa uzyskanej korzyści majątkowej w kwocie 8.184 złote oraz zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zaskarżony został na korzyść oskarżonego w części dotyczącej wymierzonej kary przez jego obrońcę. Obrońca oskarżonego zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażąca niewspółmierność kar wymierzonych oskarżonemu, wnosząc o zmianę rozstrzygnięcia poprzez ich złagodzenie i wymierzenie kar w dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego zasługiwała na uwzględnienie, choć z przyczyn innych aniżeli te wskazane w samym środku odwoławczym.

Na wstępie trzeba zatem podkreślić, że Sąd Rejonowy dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe, w trakcie którego przedsięwziął niezbędne i odpowiednie czynności celem wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności w sprawie. Zgromadzone dowody poddał wnikliwej analizie, a w motywach zaskarżonego orzeczenia ustosunkował się do każdego z przeprowadzonych dowodów. Wyjaśnił, którym dowodom dał wiarę i dlaczego, a także które okoliczności sprawy można na ich podstawie uznać za udowodnione. Przedstawiona przez Sąd I instancji analiza dowodów w pełni zasługiwała na uwzględnienie. Była ona spójna i uwzględniała zasady doświadczenia życiowego, w tym zawodowego. Zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego odpowiadała prawidłowości logicznego rozumowania, nadto analiza ta nie wykraczała poza ramy swobodnej oceny dowodów.

Sąd I instancji, stosując przepisy prawa materialnego i dokonując kwalifikacji prawnej obu czynów przypisanych oskarżonemu, nie zauważył jednak tego, iż oskarżonemu w pkt 1 aktu oskarżenia zarzucono popełnienie przestępstwa skarbowego w okresie od lutego 2010r. do listopada 2012r., nie zaś – jak pierwotnie zakładano – od października 2009r. (k. 29, 49). Konsekwencją powyższego stała się konieczność ponownego przeliczenia wysokości niewpłaconych, pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, co w oparciu o dołączone do akt sprawy deklaracje PIT-4 oraz ostatnią, najbardziej aktualną listę zaległości obliczonych na dzień 26 lutego 2014r. (k. 73) dało

łącznie kwotę 7.237 złotych. W związku z powyższym, mając na uwadze wysokość płacy minimalnej w roku 2012, która wynosiła 1.500 złotych oraz treść przepisu art. 53 § 3 kks, należało stwierdzić, iż czynem tym oskarżony zrealizował znamiona nie przestępstwa, a wykroczenia skarbowego z art. 77 § 3 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks.

Zmiana powyższa pociągała za sobą z kolei konieczność wymierzenia łącznie nowej, bo jednej kary za oba przypisane oskarżonemu w pkt 1 i 2 zaskarżonego wyroku wykroczenia skarbowe. Karą taką zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględniającą stopień zawinienia oskarżonego i społecznej szkodliwości obu czynów, jest kara grzywny w kwocie 3.800 złotych, która to w sposób należyty spełni swe cele zapobiegawcze i wychowawcze, wypełniając wymogi prewencji ogólnej i w zakresie społecznego oddziaływania. Odpowiada ona dyrektywom prawidłowego wymiaru kary i nie może być uznana za niewspółmierną. Spełni zatem w takiej postaci wszystkie swe funkcje w zakresie prewencji zarówno indywidualnej, jak i szczególnej. Oskarżony jest osobą młodą, zdrową, zdolną do pracy, posiadającą wyuczony zawód, posiada obecnie pracę zarobkową, stąd i wysokość tej grzywny czyni zadość wymogom art. 48 § 4 kks w powiązaniu z art. 50 § 1 kks.

Obrońca w środku odwoławczym zwraca uwagę na okoliczności, które towarzyszyły popełnieniu przez oskarżonego przypisanych mu czynów, w szczególności eksponując załamanie rynku sprzedaży, wstrzymanie płatności przez kontrahentów, utratę płynności finansowej przez przedsiębiorstwo sprawcy, jak również regulowanie przez niego w pierwszej kolejności wynagrodzeń pracowniczych, jako priorytetowych. Faktem jest jednak, iż oskarżony od wielu lat prowadzi aktywnie działalność gospodarczą, jest zatem rzeczą oczywistą, że decyzja o prowadzeniu takiej działalności pociąga za sobą powstanie obowiązku określonych płatności z tytułu należności podatkowych. Kontynuowanie takiej działalności pomimo pogarszającego się stanu finansów podmiotu gospodarczego, nawet w warunkach „zaliczenia krachu finansowego” w roku 2009 i utraty ekonomicznych podstaw jej dalszego funkcjonowania, obowiązku takiego w żadnym razie nie uchyła. To rzeczą prowadzącego działalność jest czynienie tego w taki sposób, aby należne ciężary podatkowe były odprowadzane do budżetu Państwa. Jeśli płatności są zagrożone - należy podjąć działania zmierzające do poprawy sytuacji finansowej, a jeśli nie przynoszą one rezultatów, nawet ograniczyć albo zakończyć działalność. Trudno zatem przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, regulujących terminowo podatki podatników, swoich niepowodzeń gospodarczych i nie płacić w terminie zobowiązań podatkowych, tłumacząc się brakiem środków finansowych na wymagane podatki. Utrzymywanie niewydolnego podmiotu gospodarczego i kredytowanie jego dalszej działalności kosztem Skarbu Państwa (poprzez uchylanie się od płatności ciężarów podatkowych) nie może być uznane za zgodne z porządkiem prawnym. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, że oskarżony w żadnym razie nie podjął starań zmierzających do skorzystania z instytucji, które w trudnej sytuacji gospodarczej określonego podmiotu przewiduje ustawa Ordynacja Podatkowa, a to zwłaszcza nie skorzystał z instytucji przewidzianych w art. 67a cyt. ustawy, tj. nie występował z wnioskiem o ulgę podatkową w spłacie swoich zobowiązań podatkowych. Okres, w którym oskarżony uchylał się od terminowego placenia podatku od towarów i usług, jak również nie wpłacał w ogóle zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych jest na tyle długi, że oczywistym jest, iż oskarżony miał świadomość niewypełniania przez niego obowiązków ustawowych. Jeśli mimo tego decydował się on nadal na kontynuowanie działalności gospodarczej, to tym samym świadomie podejmował ryzyko ponoszenia odpowiedzialności za naruszenie stosownych przepisów prawa podatkowego obowiązujących podmiot, który w obrocie gospodarczym czynnie uczestniczy. Nie można też w żaden sposób uznać, by obowiązki wynikające z przepisów podatkowych przestawały obciążać podmioty powołujące się na złą kondycję finansową, będącą zresztą niejednokrotnie skutkiem nieprawidłowego, czy wręcz nieudolnego zarządzania, bądź też podejmowania zbyt dużego ryzyka gospodarczego, albo innych nietrafnych decyzji.

Stopień społecznej szkodliwości obu czynów jest zatem znaczny; oskarżony swoimi zachowaniami godził w dobro chronione prawem jakim jest interes fiskalny państwa, ponadto działał z zamiarem bezpośrednim, przez znaczny okres czasu. Trudno zgodzić się ze skarżącym więc kiedy wywodzi, iż jedynie trudna sytuacja materialna sprawcy i słaba kondycja jego firmy skłoniły oskarżonego do popełnienia zarzucanych mu czynów.

Konkludując, w orzeczonej wysokości łącznie kara grzywny, po myśli przepisu art. 50 § 1 kks, nie może uchodzić za karę rażąco surową, odpowiada ona w pełni dyrektywom i przesłankom wymiaru kary określonym w art. 12 § 2 kks, co pozwala przyjąć, iż spełni swoje cele zarówno w zakresie społecznego, jak i indywidualnego oddziaływania.

Równocześnie, w związku z przypisaniem oskarżonemu dwóch wykroczeń skarbowych, konieczne stało się uchylene pkt 3 i 4 zaskarżonego orzeczenia, których regulacje odnoszą się wszak jedynie do kary grzywny wymierzonej za przestępstwo skarbowe.

Z naprowadzonych wyżej względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w omówionym zakresie, w pozostałej części utrzymując go w mocy oraz obciążając oskarżonego wydatkami postępowania odwoławczego, na które złożył się ryczałt za doręczenie pism w kwocie 20 złotych, a także opłatą za II instancję w kwocie 380 złotych, będącą konsekwencją wymierzonej kary grzywny.